

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Факультет дошкільної та спеціальної освіти

Кафедра дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри дошкільної освіти

доц. Ольга МЕЛЬНИКОВА

“30” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 17 «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта

Робоча програма з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності «Дошкільна освіта» для студентів за спеціальністю 012 Дошкільна освіта; освітня програма: Дошкільна освіта.

Розробник: Мельникова О.М., кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри дошкільної освіти

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри дошкільної освіти.
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 року

В.о. завідувача кафедри дошкільної освіти Ольга МЕЛЬНИКОВА

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету дошкільної та спеціальної освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії
факультету дошкільної та спеціальної освіти Ольга БУТЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3/90	3/90
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, у тому числі:	90	90
Аудиторні:	44	12
Лекційні	22	6
Семінарські / Практичні	22	6
Лабораторні	-	-
Самостійна робота	24	42
Індивідуальні завдання	22	36
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є засвоєння студентами знань про сутність та особливості педагогічної діяльності, ознайомлення з основними компетентностями вихователя, особливостями професійно-педагогічної комунікації, структурою педагогічного закладу вищої освіти, видами навчальних занять у закладі вищої освіти, особливостями самостійної та наукової роботи студентів, формування уміння вчитися, потягу до самоосвіти та самовиховання протягом життя.

Завдання: забезпечувати формування загальних та фахових компетентностей:

КЗ-3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КС-1 Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-24 Здатність добирати доцільні технології, методи, засоби, форми навчання, відповідно до особливостей особистості дитини.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікувані результати навчання:

ПР-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-09 Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу дошкільної освіти.

ПР-13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-23 Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Педагогічна діяльність та особистість педагога

Тема 1. Основи педагогічної діяльності та вимоги до особистості педагога

Особливості педагогічної професії. Історія становлення педагогічної діяльності. Творчий характер педагогічної діяльності. Сучасні вимоги до педагогічної діяльності. Педагогічні професії і спеціальності.

Особистість педагога і вимоги суспільства до неї. Освітньо-кваліфікаційна характеристика фахівця дошкільної освіти (вихователя, психолога, логопеда, соціального працівника, гувернера). Особистісні якості працівника дошкільної освіти, його знання, вміння та навички. Функції фахівця дошкільної освіти.

Поняття про професійну компетентність працівника дошкільної освіти (вихователя, методиста). Зміст теоретичної та практичної готовності працівника дошкільної освіти до фахової діяльності.

Тема 2. Заклад дошкільної освіти – основне місце професійної діяльності майбутнього фахівця дошкільної освіти

Дошкільна освіта – перша ланка в системі освіти України та її роль у національному відродженні України. Законодавча база України про дошкільну освіту. Роль сім'ї у дошкільній освіті.

Навчальні заклади системи дошкільної освіти. Основні засади організації освітнього процесу в дошкільному закладі. Базовий компонент дошкільної освіти.

Тема 3. Педагогічні орієнтири у формуванні творчої особистості майбутнього працівника дошкільної освіти

Спілкування як основа педагогічної діяльності. Сутність педагогічного спілкування. Функції спілкування. Вимоги до мови вихователя. Значення невербальних засобів спілкування у педагогічній діяльності. Умови створення взаємодії між вихованцем та вихователем при діалозі. Значення перцептивної функції спілкування у діяльності вихователя. Педагогічна рефлексія. Інтерактивна функція спілкування як організація і регуляція спільної діяльності.

Стилі спілкування та стилі педагогічного керівництва. Система формування індивідуального стилю спілкування та керівництва.

Загальна культура – основна умова професіоналізму педагога. Зміст загальної культури вихователя закладу дошкільної освіти (ЗДО). Сутність і основні компоненти індивідуальної педагогічної культури.

Тема 4. Підготовка і професійне становлення педагога.

Професіоналізм і саморозвиток особистості педагога ЗДО. Сутність понять „особистісний ріст педагога” та „професійне становлення педагога”.

Фактори впливу на професійне становлення педагога. Етапи професійного становлення педагога (оптант, адепт, адаптант, інтернал, майстер, авторитет, наставник). Джерела самоосвіти педагога. Кар'єра педагога. Види кар'єри.

Змістовий модуль II. Організація і процес підготовки майбутнього педагога.

Тема 6-7. Система вищої освіти в Україні. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні.

Вища освіта в Україні та принципи її організації. Вища освіта як система. Мета та пріоритетні напрями розвитку освіти.

Державна політика розвитку освіти в Україні. Основні напрями вдосконалення діяльності закладів вищої освіти. Концепція педагогічної та дошкільної освіти. Особливості професійної підготовки вихователя закладу дошкільної освіти.

Передумови входження вищої освіти України до Болонського процесу: адаптація законодавства, структурні зміни освіти, запровадження у систему вищої освіти Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи (ECTS).

Тема 8. Структура й управління закладами вищої освіти в Україні. Історія становлення і розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Заклад вищої освіти як складова системи освіти в Україні. Структура закладу вищої освіти. Управління закладом вищої освіти. Права та обов'язки студентів.

Історія становлення і розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Тема 9. Організація навчально-пізнавальної та науково-дослідницької діяльності студентів у вищій школі

Принципи та основні форми організації навчального процесу у закладі вищої освіти (ЗВО). Лекції, семінари, практичні і лабораторні заняття, спецсемінари, спецкурси, факультативи. Консультації та колоквиуми.

Поняття культури розумової праці студента. Працездатність і умови її збереження. Навчальна робота в аудиторії. Слухання й конспектування лекцій.

Організація науково-дослідницької діяльності студентів під час навчального процесу. Курсові, випускні кваліфікаційні роботи. Характеристика науково-дослідницької роботи студентів поза навчальним процесом.

Форми організації контролю й оцінки знань та умінь.

Тема 10. Зміст, форми і методи індивідуальної самостійної роботи студентів

Організація самостійної роботи студентів та її значення. Поняття професійного самовиховання та його роль у формуванні особистості вчителя. Професійний ідеал і засоби професійного самовиховання. Програма самовиховання. Оцінювання результатів самовиховання. Основи самоосвіти студентів факультету дошкільної та спеціальної освіти. Методи самоосвіти. Наукова організація праці студента. Робота з літературними джерелами, бібліографічними виданнями, картотеками й каталогами.

Робота студентів із навчальною літературою. Методи роботи з книгою (перегляд, вибіркоче читання, суцільне читання, читання з опрацюванням матеріалу). Прийоми осмислення тексту. Фіксація інформації. Виписки, складання плану, схеми, таблиці, графіки, тези. Конспектування, оформлення конспектів.

Тема 11. Педагогічна практика в системі підготовки майбутнього фахівця дошкільної освіти. Організація студентського самоврядування у закладі вищої освіти.

Педагогічна практика як форма самостійної роботи студентів. Програма практичної діяльності студентів факультету дошкільної та спеціальної освіти у процесі навчання. Мета і завдання педагогічної практики. Основні форми педагогічної практики в університеті, особливості змісту та її організації. Організаційно-методичні засади проведення педагогічних практик у педагогічних університетах. Бази педагогічної практики факультету дошкільної та спеціальної освіти.

Навчально-дослідницька й наукова робота студентів під час педагогічної практики.

Адаптація студентів у вузі. Структура студентського самоврядування. Основні напрямки

роботи студентського самоврядування. Роль та значення студентського самоврядування в організації освітнього процесу у вищій школі.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього го	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Педагогічна діяльність та особистість педагога												
<u>Тема 1.</u> Основи педагогічної діяльності та вимоги до особистості педагога	8	2	2		2	2	8				4	4
<u>Тема 2-3.</u> Заклад дошкільної освіти – основне місце професійної діяльності фахівця дошкільної освіти	16	4	4		4	4	12	2	2		4	4
<u>Тема 4.</u> Педагогічні орієнтири у формування творчої особистості майбутнього працівника дошкільної освіти	8	2	2		2	2	8				3	5
<u>Тема 5.</u> Підготовка і професійне становлення педагога	8	2	2		2	2	8				2	6
Разом за змістовим модулем 1	40	10	10		10	10	36	2	2		13	19
Змістовий модуль 2. Організація і процес підготовки майбутнього педагога												
<u>Тема 6-7.</u> Система вищої освіти в Україні. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні.	12	4	2		4	2	12	1	1		5	5
<u>Тема 8.</u> Структура й управління закладами вищої освіти в Україні. Історія становлення і розвитку УДПУ імені Павла Тичини.	12	2	4		2	4	10	1	1		4	4
<u>Тема 9.</u> Організація навчально-пізнавальної та науково-дослідницької діяльності студентів у вищій школі	8	2	2		2	2	12	1	1		5	5
<u>Тема 10.</u> Зміст, форми і методи індивідуальної самостійної роботи студентів	10	2	2		2	4	12	1	1		5	5
<u>Тема 11.</u> Педагогічна практика в системі підготовки майбутнього фахівця дошкільної освіти. Організація студентського самоврядування у закладі вищої освіти	8	2	2		2	2	8				4	4

Разом за змістовим модулем 2	50	12	12		12	14	54	4	4		23	23
Усього годин	90	22	22		22	24	90	6	6		36	42
Модуль 2												
ІНДЗ	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-
Усього годин												

6. Теми практичних занять

№.№ п/п	Теми	К-сть годин	
		денна	заочна
		111 гр.	111з гр.
1	Основи педагогічної діяльності та вимоги до особистості педагога	2	
2.	Заклад дошкільної освіти – основне місце професійної діяльності фахівця дошкільної освіти. Законодавча база України про дошкільну освіту.	4	2
3.	Педагогічні орієнтири у формування творчої особистості майбутнього працівника дошкільної освіти	2	
4.	Підготовка і професійне становлення педагога.	2	
5.	Заклад вищої освіти – центр професійної підготовки спеціалістів.	2	1
6.	Особливості навчання у педагогічному вищому навчальному закладі.	4	1
7.	Організація навчально-пізнавальної та науково-дослідницької діяльності студентів у вищій школі.	2	1
8.	Самостійна робота студентів у вузі. Зміст, форми і методи індивідуальної самостійної роботи студентів	2	1
9.	Педагогічна практика в системі підготовки майбутнього фахівця дошкільної освіти. Організація студентського самоврядування у закладі вищої освіти.	2	
Всього годин:		22 год	6 год

7. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Проаналізуйте у письмовому вигляді поняття «діяльність», «педагогічна діяльність», «педагогічна практика», «педагогічний досвід»	1	2
2	Проаналізуйте типи закладів дошкільної освіти в Україні	1	2
3	Охарактеризуйте вимоги до особистості фахівця дошкільної освіти (вихователя, логопеда, психолога, гувернера, соціального працівника) на сучасному етапі	1	2
4	Визначте основні особливості педагогічної діяльності	1	2
5	Обґрунтуйте сутність педагогічного спілкування	1	2
6	Охарактеризуйте стилі спілкування та стилі педагогічного керівництва	1	2

7	Дайте характеристику сутності та основним компонентам індивідуальної педагогічної культури	1	2
8	Розкрийте основні засади формування інноваційного освітнього середовища у педагогічному закладі вищої освіти в контексті завдань з реалізації принципів Болонського процесу	1	2
9	Розкрийте основні чинники підготовки майбутнього фахівця дошкільної освіти в умовах кредитно-модульної технології навчання	1	2
10	Як, на Ваш погляд, найкраще здійснити адаптацію студентів у вузі?	1	2
11	Розкрийте функції куратора академічної групи	1	2
12	Розкрийте структуру студентського самоврядування	1	2
13	Визначте основні напрямки роботи студентського самоврядування	1	2
14	Обґрунтуйте роль та значення студентського самоврядування в організації навчально-виховного процесу у вищій школі	1	2
15	Охарактеризуйте роль та значення навчальної та виробничої практики у формуванні професійних умінь фахівця	2	2
16	Як ефективно організувати навчальний час студента під час лекції?	1	2
17	Охарактеризуйте основні форми та методи поза аудиторної роботи?	2	2
18	Розкрийте роль та значення самостійної роботи студентів	1	2
19	Які навички індивідуальної самостійної роботи з навчальною книгою повинні бути сформовані у майбутнього педагога?	2	2
20	Визначте професійні права і обов'язки вихователя згідно „Положення про заклад дошкільної освіти“	2	4
	Разом	24 год	42 год

8. Індивідуальні завдання

передбачають:

• написання **реферату** із презентацією на тему: „Дошкільна освіта до кордоном“ (країна за вибором студентів). Наприклад:

1. Дошкільна освіта Польщі.
2. Дошкільна освіта США.
3. Дошкільна освіта Німеччини.
4. Дошкільна освіта Франції.
5. Дошкільна освіта Великобританії.
6. Дошкільна освіта Болгарії.
7. Дошкільна освіта Японії.
8. Дошкільна освіта Фінляндії.
9. Дошкільна освіта Швейцарії.
10. Дошкільна освіта в Нідерландах.
11. Дошкільна освіта в Китаї.

Вимоги до написання та захисту ІНДЗ:

1. Кількість використаної літератури – не менше трьох примірників.
2. Кількість сторінок – від 7 рукописних або 5 друкованих (не враховуючи титульної сторінки та списку використаних джерел).
3. Оформлення титульної сторінки – набір комп'ютерного друку, решта – за можливістю та бажанням.

4. Робота повинна мати план та складатися із короткого вступу, основної частини та висновків.

5. Оформлення використаних наукових джерел – згідно із вимогами. (Термін зарахування роботи – до останнього семінарського заняття).

6. На захист студент зобов'язаний знати основний зміст своєї роботи та коротко розповісти про найбільш значущі його моменти.

9. Методи навчання

лекції з використанням сучасних інформаційних технологій, методи програмованого та проблемного навчання, розв'язування психологічних задач, інтерактивні методи в процесі обговорення питань семінарських та практичних занять (дискусія, мозкова атака, ділова гра, коментування висловлювань, психологічний тренінг), підготовка рефератів, повідомлень на задані теми.

10. Методи контролю

поточне оцінювання під час практичних занять (усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмове тестування), оцінка за самостійну та індивідуальну роботу, модульний контроль, оцінка за ІНДЗ (реферат), підсумковий контроль (екзамен).

11. Критерії оцінювання результатів навчання

- наявність розгорнутої відповіді на теоретичні питання практичного заняття;
- поєднання теоретичного матеріалу з його практичним використанням у майбутній професійній діяльності;
- активна участь в обговоренні теоретичних питань на занятті;
- виступ з повідомленням, його змістовність, аргументованість;
- культура мовлення (дикція, виділення головного, чіткість, послідовність, чистота мови тощо);
- вміння вільно триматися перед аудиторією;
- належне оформлення виконання практичних завдань, звіт за їх виконання.

Критерії оцінювання на практичних заняттях:

1 бал – студент бере участь в обговоренні питань семінару, але володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, не дотримується культури мовлення;

2 бали – студент бере активну участь в обговоренні питань семінару, має елементарні, фрагментарні уявлення про об'єкт вивчення теми, працює в команді, але повної розгорнутої відповіді на всі питання семінару немає, не дотримується культури мовлення;

3 бали – студент бере активну участь в обговоренні питань семінару, виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, працює в команді, але немає розгорнутої відповіді на всі питання семінару, не виявляє чіткості у формулюванні, не дотримується культури мовлення;

4 бали – студент правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, бере активну участь в обговоренні питань семінару, вміє працювати в команді, дотримується послідовності у викладенні матеріалу. Разом з тим, у відповіді допускає неточності, окремі відповіді на питання семінару відсутні, відчуває скованість перед аудиторією, читає з конспекту та допускає порушення правил ділового мовлення;

5 балів – студент добре володіє вивченим матеріалом у межах програми, застосовує знання під час вирішення практичних завдань, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією, має розгорнуті відповіді на всі питання семінару, бере активну участь у командній роботі, в обговоренні питань семінару та виступає з доповіддю, але відчуває скованість перед аудиторією, під час доповіді користується конспектом;

6 балів – студент має розгорнуті відповіді на всі питання семінару; володіє гнучкими знаннями не лише в межах вимог навчальної програми, але й використовує додаткові матеріали, аргументовано застосовуючи їх у різних ситуаціях; уміє знаходити інформацію та аналізувати її; ставити і розв’язувати проблеми, у командній роботі посідає лідерські позиції; виступаючи з доповіддю на семінарі, вміло організовує дискусію між учасниками семінару; вільно тримається перед аудиторією; дотримується культури мовлення.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D	задовільно	
60–68	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Примітка* Підсумкова оцінка за заняття виставляється як сумарна за виконання тестових завдань, підготовку до заняття та роботу на самому занятті.

12. Розподіл балів оцінювання успішності студентів з дисципліни «Вступ до спеціальності «Дошкільна освіта» для студентів (1 курс, 111 група) (денна форма)

Модуль 1													Модуль 2 (ІНДЗ)	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2									
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	М К	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	М К	15	10	100
5	6	6	6	6	5	6	6	6	6	6	6	5			

12.1. Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної «Вступ до спеціальності «Дошкільна освіта» для студентів (1 курс, 111з, 111 аз групи) (заочна форма)

Модуль 1					Модуль 2 (ІНДЗ)	Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
Т 1-5		МК	Т 6-7	Т 8-9	МК	20	10	100
20		10	15	15	10			

13. Рекомендована література

Основна

1. Вступ до спеціальності «Дошкільна освіта» : навчальний посібник [для студ. факульт. дошк. освіти] / укл. Рогальська Н.В., Кривда В.С. Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2013. 136 с.
2. Вступ до спеціальності: Дошкільна освіта. Модуль: навч. посібник 2. М. А. Машовець, В. І. Дем'яненко. Київ: Київ. ун-т. ім. Б.Грінченка. 2013. 188 с
3. Беленька Г.В. Вихователь дітей дошкільного віку: становлення фахівця в умовах навчання. Монографія. Київ : Світич, 2006. 304 с.
4. Дошкільна освіта : словник-довідник : понад 1000 термінів, понять та назв / упор. К.Л.Крутій, О.О. Фунтікова. Запоріжжя : ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2010. 324 с.
5. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії: Вступ до спеціальності. Київ, 2005. 164 с. http://cul.com.ua/preview/osn_ped_teh.pdf
6. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Вид. 3-є, перероб. і доп. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. 168 с.
7. Щербакова К., Макаренко Л. Вступ до спеціальності. Навчально-методичний посібник / Катерина Щербакова, Лілія Макаренко. 3-є вид., оновлене, доповнене. Львів. Видавництво "Новий Світ - 2000". 2023. 215 с.

Допоміжна

1. Басюк Н.А. Тестові й ситуативні завдання з освітньої компоненти «Вступ до спеціальності»: практикум. Житомир, 2022. 64 с
2. Бути вчителем: Навчально-методичний посібник з курсу "Вступ до спеціальності" / Укладач О.В.Більська. Вінниця : ТД "Едельвейс і К", 2012. 296 с. С.16-18.
3. Загородня Л.П. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу / Л. П. Загородня, С. А. Тітаренко. Суми: Університетська книга, 2012. 317 с.
4. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с.
5. Кривда В.С. Самоосвіта вихователя у сучасному закладі дошкільної освіти. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. Вип. 2, 2022. С.54-61. <http://znp.udpu.edu.ua/article/view/262917>
6. Лохвицька Л.В. Дошкільна освіта: історія і сьогодення: / довідник /Л.В. Лохвицька. Тернопіль : Мандрівець, 2011. 208 с.
7. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т.І.Поніманська. 2-е вид., доповн. Київ : Академвидав, 2013. 464 с. (Серія «Альма-матер»).
8. Сухомлинський В.О. Сто порад учителеві : Київ: Радянська школа, 1988. 304 с.

14. Інформаційні ресурси:

Поглиблюють інформацію про особливості педагогічної професії та організацію навчально-виховного процесу у вузі матеріали, розміщені на веб-сторінках:

1. Базовий компонент дошкільної освіти України. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу. 2021 <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Закони України «Про освіту» // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Закони України «Про дошкільну освіту» // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
4. Закон України «Про охорону дитинства» // http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2402-14_4
5. Закони України «Про вищу освіту» //Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
6. <http://www.library.kr.ua/libworld/elib.html> – Бібліотеки в Інтернеті.